

Университеттің цифрлық кітапханасы оқу процесінде

Жоғары оқу орындарының бүгінгі таңдағы ең басты мақсаты – жан-жақты сауатты, әлемдік бәсекеге қабілетті ұрпақ тәрбиелеу. Бәсекеге қабілетті жас ұрпақ – еліміздің болашағы. Болашақта еркін өмір сүріп, ойлаған армандарымыздың орындалуы тек ерінбей терең білім алғанда ғана орындалары сөзсіз. Ал, білім алудың басты құралы – кітап екенін бәріміз жақсы білеміз.

Кітап іздеген жанның кітапханаға келетіні бәрімізге мәлім. Ал, кітапхана – адамның білім көжигін күшейтетін киелі орда десек, сол кітапханаға келіп, түрлі кітаптар мен газет-журналдарды оқыған адамның мерейі өсіп, рухани азық алып, өз білімін шырдайтыны анық. Қазақстан Республикасы Ғылым және жоғары білім министрі Саясат Нұрбектің: «Қай кезде, қай заманда болмасын, кітап құндылығын жоғалтпайды. Бүкіл әлемдегі кітапханалар – білім мен мәдениеттің ошағы, жаңа ойлар мен тың пікірлердің мекені. Осы тұрғыда кітапхана әр университеттің жүрегі десек болады. Дестүрлі кітапхананың ағартушылық рөлі ешқашан мәнін жоғалтпайды», – деген пікірі кітапхананың рухани білім ошағы екендігін растайды.

М.Әуезов атындағы Оңтүстік Қазақстан университетінің кітапханасы Ақпараттық білім беру орталығы (АББО) – оқу процесін ағылшын, орыс және қазақ тілдеріндегі оқулықтармен, оқу-әдістемелік әдебиеттермен, ғылыми басылымдармен қамтамасыз ететін, баспа кітап қоры мен мерзімді басылымдары, CD электронды оқулықтары және дерекқорлары бар – электрондық кітапхана. Университеттің ғылыми кітапханасы «Open access» стилінде жасақталып, электронды жүйе арқылы басқарылады. Аймақтық оқу мекемелерінің кітапхана қызметкерлеріне әдістемелік және тәжірибелік көмек көрсететін орталық. Университеттің брендині дамытуға, бірыңғай ақпараттық кеңістікте инновациялық ресурстар мен қызметтерді ұсынады.

Бүгінгі таңда 2 млн.-ға жуық кітап қоры бар АББО оқырмандарға университеттің оқу ғимараттарында салалық принциптеріне қарай орналасқан абонемент және оқу залдарында, электронды ресурстар орталығында жүзеге асырылуда.

Ақпараттық-білім беру кеңістігінің құрамдас бөлігі ретінде кітапхана қызметіне талдау жасалып, оқу процесін ақпараттық

қамтамасыз етудің заманауи талаптарын ескере отырып, кітапхана басшылыққа алатын негізгі және сипаттамалық міндеттер анықталды. Ақпараттық білім беру орталығында білім алушылардың қажеттіліктеріне бағытталған жаңа көкжиектер ашылды.

Университет басшысы Басқарма төрағасы – ректор Дария Пернешқызы Қожамжарованың қолдауымен АББО-ның оқырмандарға қызмет көрсету орындары модернизациядан өтіп, жаңа озық технологиялармен жасақталған цифрланған электронды ресурстар орталығы және жаңа форматтағы демалыс аймақтары мен заман талабына сай ашық қолжетімді кітап қоры болғандықтан оқырман саны артып отыр.

Инклюзивтік білім беру бағыты бойынша арнайы білім беруді қажет ететін білім алушыларға арнайы кабинеттер жабдықталып қызмет көрсетеді. «COWORKING» орталығы оқу процесінде білім сапасын арттыру үшін студенттердің шығармашылықпен және ғылыми жобалармен айналысуға мүмкіндік беріп отыр. АББО инфрақұрылымы қызметінің тиімділігі материалдық-техникалық қамтылуында. Оқырмандар үшін автоматтандырылған ИРБИС-64 бағдарламалық жасақтама және Интернет жүйесіне қосылған компьютермен жұмыс орны жабдықталған.

АББО тарихы университет тарихымен тығыз байланыста. Кітапхананың дамуына үлес қосқан алғашқы директорлар: Юсупова Ж.Ю., Баженова Т.Ф., Аширова Р.А., Абрамова Г.И., Бекова С.М., Кукеева М.К., Рыбалкина Н.В.

АББО міндеті университеттің оқу-процесінде кітапханалық-библиографиялық қызметтер көрсетуге ыңғайлы ықпал ететін ақпараттық ортаны құру және университеттің ғылыми ізденіс қызметіне қолдау көрсетуге, университетте үш тілде оқылатын білім беру бағдарламаларын (БББ) оқу-әдістемелік әдебиеттермен қамтамасыз етуге, республикалық және халықаралық электрондық кітапханалар жүйесіне, дерек қорларға қол жеткізе отырып, осы ресурстарды пайдаланушыларға сапалы қызмет ұсынуға бағытталған.

Оқу профессор-оқытушылар құрамының ғылыми қызметтеріне, Web of Science, Scopus, PИИЦ ғылыми базаларының басылымдарындағы жарияланым талдау және автордың Хирша индексі, ғылыми басылымдардың Импакт-факторын анықтау жолдарына ақпараттық қолдау көрсетеді.

Негізгі кітап қоры әртүрлі отандық және шетелдік басы-

лымдардан басылып шыққан кітаптардан (ғылыми басылымдар, оқулықтар мен оқу-әдістемеліктер, көркем әдебиеттер және т.б. баспа басылымдар), аудиовизуалдық, электрондық құжаттардан құралған. Бүгінгі таңда баспа кітап қорының 61% оқулық әдебиеттер қорын құрайды. Сонымен қатар, кітапхана қоры ноталық басылымдар мен сирек басылымдар қорының бірегей коллекцияларымен ерекшеленеді.

Ақпараттық қызмет көрсетуді цифрландыру жағдайында, кітапхана сайты <http://lib.ukgu.kz>, пайдаланушыларға қажетті қызметтер жиынтығын ұсынады.

Электрондық кітапхана қорында М.Әуезов атындағы ОҚУ ғалымдарының еңбектері ерекше орын алады. Білім алушыларға профессор-оқытушылардың ғылыми еңбектерінің электрондық нұсқасы «AlmaMater» <http://articles.ukgu.kz/ru> өзіндік мәлімет базасы арқылы, кез келген мобильді құрылғымен үздіксіз қызмет көрсету режимінде ұсынылады. Ғалымдардың мультимедиялық кітаптары мен видеолекциялары softbooks_auuezov_bot <https://www.instagram.com/kzplatformasynda> жинақталған және пайдаланушыларға ұсынылады.

Университеттің ғылымды дамыту мен білім беру процесіне көмектесу үшін қазақтандық «ZAN», «Элиграф», «Акнипресс» цифрлы кітапханасының, «Республикалық жоғары оқу орындарының электронды кітапханасы»; халықаралық Web of Science (WOS), Wiley, Scopus, eLibrary, IPR SMART базаларының ресурстарын пайдалануға ұсынады.

Оқырмандардың кітап оқуға қызығушылықтарын арттыру үшін кітаптарды насихаттау мен Қазақстан Республикасының мерекелік және атаулы күндерге арналған әртүрлі формадағы іс-шаралары ұйымдастырылады және <https://www.instagram.com/lib.ukgu/> Instagram парақшасына жарияланады.

АББО ұжымының қызметкерлері Қазақстанның алдыңғы қатарлы жоғары оқу орындарының базаларында Халықаралық және Республикалық деңгейде ұйымдастырылған кітапхана ісін дамытудағы заманауи әлемдік конференцияларға қатысып біліктілігін арттырады. Еліміздің жарқын болашағы әлемдік бәсекеге қабілетті білімді жастардың қолында. Бойларында отанға деген сүйіспеншілігі бар, көзқарасы мен пікірі қалыптасқан, білімді азаматтарды тәрбиелеуге өз үлесін қосу – кітапханалардың басты міндеті.

Индира САУРБАЕВА,
Кітапхана директоры